

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, lde küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadhatnák:

Budapestben: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bácsban: Schalek H. Dukas M., Oppelk A., Danbe G. L. és társánál és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyilvánt. peltisorra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A szövetkezetekről.

Több mint egy évtizede kitartóan munkál és küzd hazánkban egy önzetlen, lelkes kis sereg, hogy a mezőgazdasági helyzet javítása és a földbirtokos osztály, különösen a kisbirtokosoknak ellenálló erejének fokozása céljából a gazdasági erők szövetkezésének eszméjét népszerűvé és hatalmassá tegye, s hogy ezáltal — miként Ő Felseje is trónbeszédjében kijelentette, a hitelügy fejlesztessék, az állattenyésztés emeltessék, az állategészségügy államosíttassék, az állatforgalom biztosíttassék s az állatbiztosítás iránt az intézkedések megtétessenek.

Országszerte saját felelősségére és költségére, községenként külön-külön községi hitel-szövetkezeteket alapít e sereg, azokat szeretettel neveli, pénzzel ellátja, dédelgeti, ellenőrzi, az ügyvezetésbe betanítja és ha már elég erősek, hogy saját lábukon megéljenek, szárnyra bocsátja.

Igazi szülői meleg szeretettel úgy bánik e szövetkezetekkel, mint egy jó édes atya gyermekeivel.

Eredményt is ért el e sereg, mert hazánkban már több mint ötszáz községben, több mint százezer ember áll és dolgozik a szövetkezeti zászló alatt. Megyénkben is egymás után alakulnak a hitel-szövetkezetek: miről tanuságot tesz a zala-egerszegi, mely

már megalakult s az alsó-bagodi, nemesapáti és zala-szt.-györgyiek, melyek legközelebb kezdik meg működésüket.

Ezek a kis szövetkezetek jól beváltak. Tökésítették az üzletrészekre történt befizetések után, hatosos befizetésekkel, maig több mint két millió forintot, takarékbetétek után pedig ezt jóval felülmúló összeget. Idegen hitelt élveznek a szövetkezetek ebben az esztendőben nyolcz-tíz millió forintot; ugy, hogy ma már évente tizenny-e-lizenöl millió forint az az összeg, a mit hazánkban a községi hitelszövetkezet a hitelre szoruló szövetkezeti tagok kezébe juttatnak.

Ma a hitelszövetkezeteknek a pénz otthon, falukban 5—6%-ba kerül. Ha a községi hitelszövetkezetek legfeljebb 2%-al többet is szed be az adósoktól, azt évenként — év végén levonva a kezelési költségeket — felosztja az adósok között, mert csak szövetkezeti üzletrészes tag kaphat hitelt. Ezzel meg azt a sokak előtt hihetetlen dolgot létesíti, hogy az adós kap osztalékok és hogy minden magyar gazda üzletrészes is lesz és nem fog a részvény csak a pénzzel bíró gazdag emberek javára jövedelmezni.

Egy-egy üzletrészt még a koldus is megszerezhet magának. Mert ha naponként egy krajczárt is tőkésít, öt év alatt egy teljesen befizetett üzletrésze van. És mivel az első hatos befizetése által a szövetkezeti tag-

ság minden jogait és előzeit élvezei; alig lesz arra eset, hogy a többi krajczárokat félre ne rakja.

A tíz év letelején e dolog nehezen és lassan ment. Egy-egy szövetkezetet alakítottak itt is, ott is; az ország minden vármegyéjében egyet-kettőt. Oda jártak a szomszéd falubeliek tanulni. A vásárokon a városos nép tárgyalgatta az új dolgot; a kapálóban megvitatták, megbeszéltek és így történt meg az, hogy egy-két község szövetkezői az igazság erejével a vármegye összes gazdait megnyerték az eszmének.

A gyakorlatilag kipróbált és jól átdolgozott javaslat ott fekszik a parlament előtt.

Ezt kell a törvényhozásnak törvényerőre emelnie.

Nem lesz kicsiny munka. Megpróbálja majd a földművelési miniszter erejét, munkabírását, kitartó szívósságát. A mint a kedvezményezők kis serege alig tudott megküzdeni a nagy tőke antagonizmusával, ez még inkább ellene fog állani egy ilyen, az ország lakóinak nagy részét jólétbe helyezni és függetleníteni akaró szociális törvény meghozásának.

A szövetkezeti eszme hívei nem kérnek sokat. Csak arra van szükségük, hogy a gazdák tőkéi a gazdák javára, az ök útján gyümölcsözőleg kezeltesse és az

T Á R C Z A.

Két kis félreértés.

— Bodnár János. —

Az egyik és az első még akkor történt, mikor Hymen lánczai után sóvárogtam, a másik és a második pedig azután, mikor már kezdetem megbánni eme sóvárgásomat.

Az egyik és az első bosszantott, nyugtalanlanság és idegesség tett, a másik és a második megörvendeztetett s visszaadta elvesztett szabadságomat. Az egyik és az első egy menyasszonyba, a másik és a második pedig egy feleségbe került.

Még pedig mind a kettő egy és ugyanazon évben s hozzá még mindkettő velem történt.

Primo. Udvarolni jártam. Megláttam egy leányt — zivernő lángra gyuladt — zengenék a költők — (no jó, hát zengem én is) nappal mindig agyamban motoszkált arca, éjjel mindig velem foglalkoztak álomképeim, uno voce tökéletesen beleszerettem.

»Ó vagy senki! Most vagy soha!« E két szállóigével vágtattam legelőször lakásukra. Bár csak estem volna el az uton s tört volna el az egyik lábam, hanem szerencsésen odaértem, de hát ki az ördög tudta, hogy nővére is van: most nővére is volt Neki, de még milyen! Szépségben, kellemben, bájjban de körülbelül furtalomban is: messze fölhaladta Ilont.

Csak természetes, hogy egyiket sem haragítottam mgamra azzal, hogy a másiknak jobban kurizálok, mint neki, — viszont.

Hanem egyenlő nyájassággal, egyiket sem túntatva magasabb vonzalmamra, egyiket sem túnt-

teve ki, egyforma tüzzel, erősen udvaroltam a a szép testvérpárnak. Ez így ment 2 mondd két hónapig. Ennek aztán természetes folyománya az lett, hogy az anyuk azt gondolta, hogy Ilonáért járok, az apjuk, az meg azzal áltatta magát, hogy Jolánért lel a hideg; Jolán, az meg szentül azt hitte, hogy érte epedek Ilona, oh ó meg egész bizonyosra vette, hogy őt veszem el feleségül: — mig én magam lsten ugy se azt gondoltam, hogy — nem tudtam kigondolni, hogy melyikhez járok.

Az anyuk az Ilon, az apjuk meg a Jolán kelengyjének készítését sürgette.

Vége is, hát én Ilont láttam meg előbb, Ilon a fiatalabb, ő a szerényebb, ő vonzódik jobban hozzám, ő csökölt meg előbb, szóval az elsőség mindenképen az első lévén, megkertem az apjától a kezét. Kicsi hujja volt, hogy a papa göresöket nem kapott az ámulattól. Szemei a bámulattól akkorára nyitak, hogy kényelmesen beszélhettam volna rajtuk, ha nem lettem volna kénytelen az gondolni, hogy most mindjárt fölfa a szemével. Szerencsére nem ezt tette, hanem szerencsétlenségem (nem tudom az övére vagy az enyémre-e) nekem adta a lányát — Ilont.

Közös megegyezéssel kitzitjuk az eljegyzés és egybekelés napját. Az eljegyzés estéjén, midőn már minden a legnagyobb rendben volt (a pulyka és a malacz is az asztalon) egyszerre csak feláll Jolán s állásba vágva magát elkezd szónokolni, hogy ő ezt még most sem hiszi, hogy én ide jártam, neki tettem a szépet és most elveszem — a huzát; ez valami furcsa, hogy ilyet még nem látott Európá és a többi és a többi s végül akként végi szavait, hogy ez a frigy nem fog megkötötni, mert ő megakadályozza, mert ő botrányt csinál, óriási botrányt s azzal leült. Általános consternatio.

Én, aki gyűlölöm a botrányokat: lehuztam az ujjamról a jegygyűrűt s letéve azt az asztalra, egy gyöngy szó nélkül távozték. Másnap megkaptam a saját gyűrűmet; az apjuk küldte el egy kis levél kíséretében vagy a levelet küldte a gyűrű kíséretében nem tudom; elég az hozzá, hogy a levélben ki volt jelentve egész világosan, hogy ha én nem teszek ugy, a hogy én tettem, az apjuk tesz ugy a hogy én tettem, ki szintén nem szereti a botrányokat.

Csak most kezdtem dühös lenni. A tudat, hogy ilyen haszontalan félreértés, hogy tudott engem menyasszonyomtól, imádott Ilonától megfosztani — idegesség tett. Örgöngvő lettem s valószínűleg ilyen kisebbfokú örülési rohamban követtem el azt is, hogy

De ez nem ide tartozik.

Secundo. Szegény felzaklatott szívem enyhülés után vágyakozott. Teljes elmémből és minden erőmből tettem arra törekedtem, hogy ez enyhülést számára megtaláljam. Szem előtt tartva e régi mondását a katzenjammeres embereknek: »ki mitől beteg lesz, attól gyógyul meg is« ismét házasondi indultam, csakhogy ez alkalommal szerencsétlenebbül, mint előbb, mert most menyasszonyom nőm lett.

Ohajjják tudni ugy-e bár, hogy ki volt e szerencsés halandó, hát megmondom mindjárt. Volt nekem egy rokonom: a mostoha anyám testvére sógorának a fogadott lánya. Gyönyörű szép leány volt. Aranyárga haj, fekete tűzben égő észhódító szemek, magas gömbölyű váll, karcsu derék, piziny lábak, örök mosolygó ajkak, valószínű angol szépség. Az igaz, hogy az angol névre más egyében, csak annyiban tarthatott számat, mint a verebesi kántoré az »India császárnője«

állam az országgyűlés és kormány útján nyújtson segédkezel, hogy ezt tehessék.

Nem anomalia-e az, hogy egy-egy község 4%-ot jövedelmező állampapírokból kezelje vagyonát egy jó részét, míg a teljes hitelképes községi polgárok egy-egy vidéki takarékpénztárnál három hónaponként megújítandó váltó útján 8—10%-ra kapnak kölcsönt!

És mire nő ez az összeg addig, míg a szegény hitelre szorult ezt a pénzt tényleg megkapja!

Három hónaponként jár a váltódíj és kezelési-díj. Három hónaponként kell befáradnia neki és kezesének a székvárosba; ott — ha a kezeseknek külön nem kell fizetni — a költségen kívül elvesztegetnek személyenként egy-egy munkanapot; ezen felül nem ritka eset az sem, hogy a váltó mellé óvadéki okmányt állítanak ki, melyet az adós költségére zálogilag bekebeleznek és a kifizetés után ugyancsak az ő költségére törölnek.

Az ilyen váltó-gazdaságot bizony nem a földműves nép részére találták fel.

Tegyük fel azt, hogy egy-egy vidéki takarékpénztárnál naponként harmincz-negyven apró falusi váltó esedékes, az adósok és kezesek naponként együtt valamennyien legkevesebb száz munkanapot veszteségetnek el; ez évenként csak egy áldásosan működő takarékpénztárnál harmincz ezer munkanap. Ezzel nem törődik senki, pedig ez gyakran nagyobb kár a közjóra, mint a mekkora hasznát a részvényeseknek az osztalékok hoznak.

Nem az az erős ország, a hol egyesek mások rovására nagy jólétnek örvendenek, hanem az, a hol mindenki egyenlően jólétnek örvend, a hol mindenki boldogul.

Az állam támogatásával gazdasági célokra szolgáló tőkékkel akarjuk hazánkban megteremteni a szövetkezeti érdekhálózatot.

Az országgyűlés és a kormány nyújtson támogatást és biztosítékot arra, hogy a gazdasági hitelszövetkezetek az állam garanciája mellett alakulhassanak, fejlődhessenek és működhessenek.

Ezt úgy értjük, hogy ha már az állam

terheihez a legnagyobb összeggel ugyanis a földadót fizető állampolgárok járulnak, a hitelszövetkezetek a forgalmuk után külön megadóztatva ne legyenek, a czébejegyzést illetékmentesen eszközölhessék és a könyvek ne essenek illeték szempontjából azon szabályok alá, melyek alá a kereskedelmi üzleti könyvek tartoznak.

Magyarország lakosságának több mint fele földműveléssel foglalkozik, tehát a többség érdeke megkivánja, sőt meg is követelheti, hogy a kormányzat részéről kiváló gondozásban részesüljön.

Az országgyűlés és a kormány adja meg a jogot a szövetkezeteknek, hogy a községekől a kötményezett kötvényekben fekvő 4%-ot jövedelmező vagyont hasonló kamatra kellő biztosíték mellett legalább husz esztendőre kölcsönképen megkaphassák.

Hiszen van erre már törvényünk, az 1888. évi XXXVI. t. cz. 26. §-a. Ezt kell most már legalább tíz év múlva végrehajtani.

Utassítsa a kormány a gyámhatóságokat és más közalapokat kezelő hatóságokat, vármegyéket, egyházakat stb., hogy azokat a tőkéket, melyeket takarékpénztárilag kezelnek vagy melyek földbirtokok árvaifalujadonát képezik, avagy melyek általános szociális jötekegyeztetési érdekeket szolgálnak, hogy kellő biztosíték mellett mindenkor takarékpénztári kamattalért a hitelszövetkezeteknek kölcsön adják.

Járjon jó példával maga a kormány elől és időközönként a bevételi kincstári feleslegeket ne csak kereskedelmi bankokhoz, de a hitelszövetkezeti pénztárakba is helyezze el aránylagosan és a postatakarékpénztári betétek egy részével is így járjon el.

Husz esztendő-nem sok idő egy ilyen közzgazdasági kérdés kerestülvitelére. De hiszem én remélem, hogy ha a szövetkezeti törvényt ez az országgyűlés meghozza, még nem lesz késő és husz év alatt a magyar gazdák helyzete konszolidálódva lesz.

Vegyük csak azt, hogy hazánkban legkevesebb két millió családfő és önálló gazda van. Tegyük fel a legrosszabbat. A törvény

életbe lép és minden gazda hetenkint csak egyetlen egy huszfillérest fizet be üzletrész címén a hitelszövetkezeti pénztárba. Tegyük fel, hogy a hetenkint csak harmincz fillért nyer a naponként begyűlt és azonnal a szövetkezeti pénztárba kamatozásra elhelyezett forgatóké után, melyet eddig zsebében kamat nélkül hevertetett, mivel a takarékpénztár távol volt, vagy idővesztéssel járt a kivétel és betétel.

Most pedig a községházán lesz a hitelszövetkezeti pénztár. Tegyük fel azt, hogy a szövetkezeti pénztár urján kapott hitel és az eddig élvezett hitel kamatkülömbözetét hetenkint csak 15 fillérről ér föl.

Husz év alatt együtt lenne a hitelszövetkezet útján a gazdák rendelkezésére több, mint ezer millió korona tőke. A belterjesebb gazdálkodás, a közösen szerzett gépek hasznai után sok gazdának annyi pénze gyűl, hogy azt államkötvényekbe és járadékokba helyezheti el. Magyarország nem lesz a külföldnek adósa, hanem saját polgárainak és nem lesz ritka az olyan eset, mint Belgiumban, hol a szövetkezetek már régóta virágoznak, hogy egyes földbirtokosok örökösei hatvan-nyolcvan ezer korona készpénz felett is osztozkodnak.

Meg fog szünni a vagyon elaprózódása, terjedni fog a belterjes gazdaság, a szocializmus hidrájának fejét pedig könnyen fogjuk leüthetni.

Dr. Gidofalvy Istvan.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Tanfűgyelölő látogatás.** Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfűgyelölő márcz hó 2-án Csáktornayra érkezett. Előkölt a póttanképesítő vizsgálaton, igazgatótanács ülésen és tanári széken. Ülést tartott az állami polgári lískola tanfűgyelölés, meglátogatta a polgári lískola osztályait s a csáktornyai kiseddövödát is. Járasi főszolgabíróval megjelent Dráva-Szl.-Alhályon az ottani zugiskola bezáratása céljából; ugyancsak főszolgabíró urral meglátogatta Nagyfaluban az állami iskola elhelyezésére alkalmas helyiségeket. Márcz. 5-én Zala-Egerszegre visszatért.

— **Kinevezés.** A zala-egerszegi pénzügy-igazgatóság Sommer Gézyt a zala-egerszegi kir. adóhivatalhoz díjtalan gyakornokká nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Vranicsits Károly csáktornyai nyug. főszolgabíró kedves és művelt lelkű leányát Irén k. a. febr. 28-án jegyezte el Vukánovics István a Varazsdon állomásos honvédezedő őrnagy. Sok boldogság kísérje a kötéendő frigyét!

— **Képesítő-vizsgálatok.** Múlt szerdén javító képesítő-vizsgálat tartott Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos, kir. tanfűgyelölő elnökelete alatt. Ez alkalommal három tanfűgyelölő vizsgázott I—II, illetőleg két tanfűgyelölő, melyekből az általános képesítő-vizsgálat alkalmával visszavettek. Mindhárom jelölt sikeresen állotta ki a vizsgálatot.

— **Bucsu-ünnepség.** Szép ünnepély folyt le a múlt hó 28-án délelőtt a helybeli kir. járásbírósg hivatalos helyiségében. E napon vonult ugyanis nyugalmába a bírói állásban 25 évet töltött Dugovich Pál aljárásbíró, mely alkalommal a bíróság személyzetének élén a bíróság vezetője, Simon Lajos kir. járásbíró intézett az ünnepelhez igazán szívből jött és szívhez szóló oly megleghangú bucsubeszédet, mely nem csak az ünnepel-tel, hanem az összes jelenvőket is mélyen meglehatalta. Miután a távozó karlársnak páratlan becsületességgel párosult igazság-

titulusra. — Daczára azonban ennek, ennivaló kis teremtés volt.

Hát elvettem én ennek a 18 éves bájos kis rokonomnak — az anyját.

Egy darabig jól ment minden. Illúzióm messze tulszárnyaltattak a házias élet csöndes boldogságai által. Nagyon jól ment dolgom. Az asszony gondomat viselte, igyekezett kedvemben járni, meg nem sértett volna soha egyetlen szóval sem, így tehát nem remélt jó rendben állott minden.

De miként minden derűre ború következik, úgy lett itt is. — Kezdtett a levegő nagyon fojtóvá, kellemetlenné válni, mintha ként égettek volna szerte. Hogy hogy nem, olyan különös érzések váltakoztak bennem, majd melegem lett, majd meg hirtelen a hideg kezdett borzogatni; érezni kezdettem erősen, hogy zivatar van kitörőben.

Volt nekem a feleségem révén két új sógorom, — a feleség testvérei. Az egyik Béla, városi tisztviselő volt Loco, a másik, Kálmán pedig még tanult. De valami szerencsétlenség folytán bal lábára meglájulván, szabadságra jött haza s hol otthon s hol (az legtöbbszörre mindig) az én nyakamon ülvé, élvezte az arany-szabadságnak muló perceit.

Karácsony ünnepe következett. A mint éppen a szent nap reggelén a templom felé megyek, elem szalad egy asszony. — ki nem éppen jó oldaláról ismeretes a városban, — s halkán suttozva így szól:

„Legyen szíves mondja meg a sógorának, hogy Marika ma este várja. Egyedül lesz otthon, szülei a templomba mennek.”

Bár nem szeretem az ilyesmit, de gondolám, hisz azzal ártani úgy sem ártok senkinek, sőt a sógoromnak és annak a bizonyos Mariskának esetleg élvezetes esti örömet szerzek. Hát

elmondom az üzenetet szóról-szóra. De óh egek! Hát ki hitte volna azt, hogy Kálmán sógorom, a szabadságot diák, a sánta a vágyódik paradicsomi élvezetek után, ebben a fene hidegben s hozzá még sántán!

Pedig így volt. Ő mondta meg annak a bizonyos asszonynak, hogy beszéljen azzal a bizonyos Mariskával. Én persze nem is álmódva e lehetőségről is, a Béla sógorom mondta el az üzenetet, ki szintén garcon ember volt még.

Nosza a Béla sógor. — aki különben sanquinikus ember volt, és sokkal komolyabb, bár kevésbé idősebb, mint Kálmán, — felesattant ám erre. — Hogy nem szégyenlem magam; ilyen roszhírű lélekűfűrokkal állók összeköttetésben, (lám a gonosz ő is ismerte azt a bizonyos asszonyt, de körülbelül nem tudta a bizonyos Mariska lakását) s ezért nem késett a dolgot köbre emelt mértékben a legsötétebb szímben néjének, az én Sáránának elmondani.

Sejtelnem nem esalt. A zivatar kitört. A vég valóper lett. Ma egy éve, hogy mindenünk a maga kenyerét eszi külön fedél alatt. Ime így rabolta el ez a kis félreértés a feleségemet s mivel ma egy éves jubileumát ülöm, az az hogy iszom elválásunknak, becsájtom azt a nyilvánosság elé.

S talán azt gondolják, hogy ismét örgöngök? — Óh dehogyt! nagyon is plegmátikus kiáltok fel az egyik görög bölcsessel: „Borzasztó a hullámok, borzasztó a pusztító lángok emésztő hatalma, borzasztó a szegénység. — de legborzasztóbb egy asszony; — — s a mint ama régi mondás igazságban kétkedve fejezem rázom, — esőndes megadással dudolom én magamban, hogy: „Nem házasodom én soha!!! —

szereplését, szívósságát és vasszorgalmát méltatta volna, az Ég áldását kérte le rá ama leghebb óhajának kifejezésével, hogy a jól megérdemelt nyugalom hosszu időn át a megelégedettség és boldogság ama arányában élvezhesse, a mily mértékben ő tett elegendő egy honpolgári, mint bírói kötelességeinek. — Zúgó eljenzés követte a lelkes beszédet, mire az ünneplést fejezte ki a legmélyebb meghatottság hangján köszönetét, s a legszívélyesebben vett búcsút azzal a kérésrel, hogy irányában jóindulatukat ezután is, míg körükben lesz, tanúsítsák, ha pedig körükből távozik, tartsák meg őt emlékekben.

— **Nyilvános köszönet.** A Csáktornyai Takarékpénztár által a helybeli áll. polgári iskola ifjúsági könyvtárának gyarapítására megszavazott 20 frtért, a Csáktornya vidéki Takarékpénztár által ugyanezen célra kiutaltványozott 5 frtért, a Muraközi Takarékpénztár igazgatóságának az önképzőkör tökéjének növelésére kiutalt 5 frtért leghálásabb köszönetét tolmácsolja Pálya a Mihály polg. isk. igazgató.

— **Eljegyzés.** Ne u Lajos, a Ney és Klein nagy-kanizsai kereskedő czégnek baltagja, jegyet váltott Sonnenberg Lipót helybeli kereskedőnek kedves leányával, Kamilla kisasszonnyal.

— **Országos tornaverseny.** A Csáky idejében inaurált orsz. tornaversenyek idei bemutatója Székes-Fehérvártól fog június 6. és 7. napjain lefolyni. Ezen a pariziális tornaversenyen a budapesti, pozsonyi, győri és székesfehérvári tankerületek testületén lévő középiskolák ifjúsága fog részt venni. A fehérvári tankerület főigazgatója erre nézve már megkapta a miniszter leiratát s mint értesülünk, a kiszemelt város polgársága a tornászok ünnepélyes fogadtatására nagyban készül.

— **Jegyzőválasztás.** Az üresedésbe jött letenyei körjegyzőséget múlt hóban töltötték be választás útján. A nagy érdeklődéssel befolyt szavazás eredménye, hogy 50 pályázó közül 43 szótöbbséggel a szepetkői körjegyző fiát, Dénes Jenőt választották meg Letenye körjegyzőjének.

— **Hadgyakorlat.** Zágrábról egy műszaki tiszt járt a napokban Csáktornyán a hadtest-parancsnokság részéről, hogy a nyár folyamán Csáktornya vidékén megtartandó hadgyakorlatok folyamán itt működő tüzérségnek alkalmas elszállásolásáról gondoskodjék. Ezuttal 800 lóval s 64 ágyúval veszt részt a tüzérség a hadgyakorlatokon s opperál a megfelelő lovasfedezettel a Szt.-Rókusztól keletre eső területen a Mura felé. Az útegek ez alkalommal éles töltéssel fognak működni, a mi a hadgyakorlatot nemcsak érdekessé, de fontossá is teszi.

— **Köszönet nyilvánítás.** A csáktornyai takarékpénztárnak 50 frt, a Muraközi Takarékpénztárnak 40 frt, a Vidéki Takarékpénztárnak 75 frt adományáért a csáktornyai önk. tüzoltó-egylet elnöksége köszönetét nyilvánítja.

— **Nyugdíjazás.** Kollarics Flórián helybeli királyi járásbírói hivatalszolga f. hó 1-én nyugalomba vonult. Kollarics 25 éven keresztül, tehát az idevaló kir. járásbírósnak szemezése óta egyfolytában volt Csáktornyán az állam szolgálatában s rászolgált hűségével s szorgalmával arra az általános becsülésre és elismerésre, melylyel egy hivatalbeli előjáró, mint a járásbíróssággal érintkezésben lévő helybeli ügyvédi kar részéről mindenkor találkozott.

— **Közgyűlés.** A helybeli általános ipar-terület február hó 28-án délután 2 órakor tartotta meg a népiskola egyik tantermében Szalma József iparhatósági biztos elnökelete alatt első közgyűlését. A lapunk múlt

számában már közölt előjárósági jelentés előterjesztése után a pénztárosnak megadott a felmentvény, s az előjáróság leköszönése után megválasztott az új előjáróság. Elnök lett Hadrovics István csizmadia iparos, pénztáros Horváth Pál fazekas iparos, bizottsági tagok Molnár Gáspár mészáros, Vidovics Pál kovács, Matanovics Péter lakatos, Stolczer Szaniszló asztalos, Godina Miklós szabó, Vincze Mihály kerékgyártó, Bujaniés Sándor borbély, Stolczer József sütő, Bisztrovics György fazekas, Novák Jakab czipész és Krizsán Imre csizmadia iparosok, kik közül az első bizottsági ülésen fog az alelnök megválasztalni. A számvizsgáló bizottság tagjai Morandini Bálint, Salon Péter és Mastnak József; végre ügyész Hajós Ferencz dr. ügyvéd.

— **Táncmulatságot** adott márcz. 1-én Szlávik Károly vasuti vendéglős, mely mint minden évben, úgy most is, a vasuti tisztviselőkön és családjukon kívül, a városból is díszes közönséget hozott össze a restauráció helyiségeiben. Az estély gyermekbájjal kezdődött, majd a felnöttek mulatságává fejlődött, mely azután kedélyes hangulat mellett egész hajnalig tartott.

— **A csáktornyai Szépitő-Egyesület** elnöksége ez uton szavaz köszönetét a Muraközi Takarékpénztár igazgatóságának 276 98 frt és külön 50 frt, a Csáktornyai Takarékpénztárnak 40 frt, a Csáktornya Vidéki Takarékpénztárnak 10 frtnyi szives adományáért.

— **Az alsó-lendvai** képviselő választás állítólagos visszaéléseinek s törvénytelenégeinek földerítésére vizsgálat rendeltetvén el, eredetileg Fest Lajos orsz. képviselő küldetett ki a vizsgálat foganatosítására. Mintán azonban Fest a megbízást el nem fogadta, Aidingert Jánost küldték ki vizsgáló-biztosul, ki az esküt a képviselőház előtt múlt szombatban letele.

— **Halálozás.** Hadrovics Elekné szül. Helyes Ilona m. hó 23-án hunyt el 23 éves korában Alsó-Lendván. A boldogultat férjén, Hadrovics Elek alsó-lendvai körjegyzőn kívül egy gyermeke is siratja. Az emlékezet szelid angyala lebegjen sirja fölött!

— **Az izraelita nőegyesületnek** m. hó 20-án rendezett táncvizsgálma alkalmával felülfizettek: Bernstein és neje Zágráb 10 frtot, Wollák Rezső és neje 8 frtot, Wollák Soma Budapest, Hochsinger Sándor, Benedikt E. és neje, Neuwirth Nándor és neje Laibach 5—5 frtot, Murai Róbert 4 frtot, Hirschmann Samu, Neuwirth Sarolta, Kohn Armin, dr. Wollák Adolf Alsó-Lendva, Hirschmann Leó, Kohn Ignác Csabrendek, ifj. Neumann Miksa, Sonnenberg Lipót, Wagner Czecczilia Bécs, Heimbach Karolina Zágráb, Hermann A. Varasd, dr. Schwarz Mór Turóc-Szl.-Márton 3—3 frtot, Hirschler Henrik Alsó-Domboru, Schwarz Nánthán Eszék, Fischer Adolf Banjaluka, Dobrin Ignác Mura-Király, Feigelstock Gyula Peresznye, Wilhelm Antal Bécs, Charvat Regina Bécs, Horváth Andor Budapest, Leitner Gusztáv Varasd, Koblenzer Zseni Szarvaslak, Oberländer Katalin Krems, Neumann Ödön Belicza, Kriszhaber Mórné Budapest, Steinberger Rezső Lepsény, Singer S. Szoboticza, dr. Viola Ödön Szombathely, Rosenberg Berta Budapest, Rosenberg Laura Zala-Egerszeg, özv. Hirschmann Sándorné, özv. Neumann Józsefné, Neumann Simon, Mayer Károly, Singer Josefín, Pollák Samu, Neumann Samu, Neumann Vilmos, Neumann A., Löbl M., Graner Miksa, Mayer Á., Mozes Bernát, Mayer S., dr. Wolf Béla, Lustgarten Antonia, Szeiverth Antal, Pollák Samu fogy. hiv., Hirschmann Adolf, Rosenberg Lajos, Strausz Sándorné, Morandini Bálint, Neumann S., Scheffer Rezső, Gráner Mór 2—2

frtot, Maider Katalin 1 frt 50 krt, egy kártyázó társaság 1 frt 10 krt, Pollák Vilmos, Paics, Mayer Lajos Budiscsina, Ugár Róza Dráva-Csány, Scheyer Karolina Ludbreg, Braun Samu Cilli, Fischer Netti, Neumann Salamon, Weiss Miksa, Löbl Rezső, Pilitz Gyula, dr. Schwarz Albert, Bayer Lipót, Pollák Gyula, Klein Vilmos, Bayer Samu, Székely Vilmos, Csakathurner Armin, Hochsinger Gyula, Wettendorfer Berthold, Heinrich Miksa, Polgár József, Maider Markus, Pollák Bernát, Baumann Zsigmond, Guth Emil, Fischel Pál Dráskovecz, Pollák Emil Alsó-Lendva, Herlinger Mór, Löbl Josefín, Tannenbaum E., Deutsch Emil Budapest, Ziegler Kálmán, Schlesinger Mór, Hackl Károly, dr. Pilitz Balaton-Szl.-György, Zrinyi Viktor, dr. Hajós Ferencz, Wettendorfer Dávid, Arnstein Benő, Pethő Jenő, Eörsi Gyula Alsó-Lendva, Marton Kálmán Alsó-Lendva, Feigelstock András Szt.-Ilona 1—1 frtot, Bergel Lipót, Münz Jenő, Schwarz Jakab, Hirschmann Henrik, Hirschler Miksa, Taussig Arthur, Hartmann Adolf, Gerstl Adolf, Maider Albert, Schwarz Samu Alsó-Lendva, N. N. Maschanczker Imre 50—50 krt, Weiss Sándor 30 krt. A felülfizetések összege 215 frt 90 kr. A táncestély tiszta jövedelme: 328 frt 66 kr. A nemesszivü adakozók fogadják ez uton is a nőegyesület elnökségének legforróbb köszönetét.

— **Dívtudósítás az 1897-ik évi tavaszi időnyre.**

Henneberg G. ismert nevű selyemgyára Zürichből a következő sorokat közli velünk: »Az idei tavaszi évadban nem mutathatunk fel kiválasztott, különös kedveltségű selyemszövetet. A két éven keresztül kedvelt taffet — habár néhány fajtában utórendelre lettek is — elvesztette uralmát, mivel a nagy dudoru ujjak, melyhez igen alkalmas szövetanyagot szolgáltatott, többé-kevésbé idejüket multák. A taffet helyettese főleg a csinos, apró effekttel készült *taffetes armure* lehet, valamint az apró s közép dessinnű *taffetes façonné* és *louisienne* is kiváló szerepet játszhatnak. *Chinés-selymek*, melyeket oly sürűen rendelnek, »divattalanná lettek,« illetőleg csak válljanak, mivel még egyre megrendelés tárgyát képezik; nagyobb mennyiségben mint valaha! Nem a nagy, ríktó s sok színű *pompadur-kivitelben*, hanem az apró egy színű mintázatban, s a kicsiny vagy többszínű szetszört virágokkal, e két utóbbi *genre* még ezen esztendőben is kiváló kedvence marad a hölgyvilágnak. — A *moirée velour* (a *moirée antique* helyett), előkelő, majdnem fenséges szövése s hasonlíthatlan tűzével! *Satin duchesse*, *merveilleux*, *surah* és *radimir*, miként ez ideig, ugy ezental is megszokott helyeiket, valamint a damass is épp ugy feketében mint színesben; ez utóbbi azonban csak apró vagy közepes dessinben! *Taffetes glacés* (*changeant* vagy sillerselem) »marad,« mert e fajták különösen bélést és alsószoknyákhoz nagyon kerestettek; mivel a hölgyek mindegyre jobban belátják, hogy az utóbbi czelnak inkább mdgfelelők és szebbek, mint a fehér. — Egy kedvenzet majdhogy elfeledtem: *Foulard-selyem!* Főleg gyönyörű dessinnel, nyomva avagy faconirozva világos, könnyű gyengéd alapra. Legújabb színek a következők: *Marie Autoivette*, *Louis XV*, *Métèque*, *Crevette*, *Vénus*, *Papillon* és *Isly* — társasestélyekre; a közép és a sötét *cachemire*-színek különösen a zöld s ennek különféle árnyalataiban.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátok — ismerősök — és egyesületeknek, kik felelhetetlen jó atyánk, **Pecsnorn Ignác** urnak elhalálozása és temetése alkalmával bármilyen módon is iparkodtak mélyen érzett fájdalomukat enyhíteni, fogadják ez uton is szívből jövő hálnk kifejezését.

A gyászoló család.

Felolós szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF** Segéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.**
Kiadó és laptulajdonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR.)**

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovce.

Izdateljstvo:

Knjižara **Fischel Filipova** kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

nahorvatskom i magjarskom jeziku izlazdeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svake nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt.
Na pol lela 2 frt.
Na četvert leta . . . 1 frt.

Pojedini broji koštajē 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe 1 fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca« i. t. d.

Politički pregled.

Budimpeštanske novine javljaju: Pokedob je dogotovljena inventura celog imetka pravoslavne srsbske cirkve i njezinih kloštrov vu Magjarskoj, odredil je minister-predsjednik barun Bánffy, da se podneseni mu inventari usnu vu osnovne knjige, glede kojih je izdan obsežan naputek. Da budu ove knjige navek točne i podpune, imadu autonomne cirkvene občine vsaku promjenu vu cirkvenom imetku do konca godine navjaviti.

Ovih dana je magjarska zastupnička hiža uzela vu pretres proračun ministarstva za domobranstva. Košutovac Komjati pobijal je proračun, jer domobranstvo još uvijek nije izpunilo svoje misije i jer nije providjeno topništvo i genijskim četama. Drugi su govorniki tražili poboljšanje sanitarnih prilika, gojonje religioznog čuvstva itd. Iza kratkog odgovora ministra baruna Fejérvárya proračun je prihvećen vu generalnoj i specijalnoj debati. Denes započimlje razprava proračuna za bogoštovlje i nastavu.

Papa Leo XIII. slavil je ovih dana tri važna spomendana. Na 20. februara navršil je papa 19. godinu svoga vladanja, 2. marciuša navršil je 87. godinu života, a 3. marciuša slavil je spomen — dan svoga krunisanja. Samo rēdkim nasljednikom na stolici svetoga Petra bilo je sudjeno, da poživu tako dugo i da upravljaju tako dugo

katoličkom cirkvom. Bilo ih je komaj deset. Čini se, da je božja providnost upravo ovog papu zaštila, koji je glasovitim svojim enciklikama shvatil duh svoga vremena i preporučil socialne reforme.

Prvi lord englezkog admiralliteta, Goschen, držal je prekjučer vu Londonu kod jednog političkog banketa govor, kojim je branil bombardovanje ustačkog tabora na Kreti. To je bil jedini korak, kojim se je moglo sprēčiti daljnje napredovanje ustaša. Vlada, rekel je on, gleda s povjerenjem u slogu i sporazum vlasti, jer samo taj sporazum more da reši mirnim putem sadašnji zaplet.

Englezka se je vlada uvjerila, — a s njom i francezka i njemačka, kako svjedoče njihove izjave vu parlamentih, da se velika katastrofa dade zaprēčiti samo zajedničkim složnim postupkom svih vlasti; čim bi samo jedna vlast odustala od sporazumka, sraz bi bil neukloniv. Gdo god je čital izjave Balfoura, Marschala i Hanotauxa vu parlamentih taj ne more vjerovati, da bi se Kreta ikada više povratila pod gospodstvo Turske. Napokon je Goschen izjavil nadu, da će se Salisbury i Balfour još denes vu parlamentu jasno očitovati glede budućnosti Krete.

Čini se, da se kretska pitanje primiće prvome stadiju svoga rešenja. Nevaraju se li vsi zuaki, vlasti su se napokon sporazumljele.

Englezka je prihvatila ideje, potaknute iz Beča i Petrograda, ter je sada evidentan sporazum Njemačke, Rusije, Austro-Magjarske i Englezke, dočim se od Francezke i Italije očekuje vsaki čas izjava, da pristaje na predloge.

Prvo, kaj se bude na osnovu ovog sporazumka učiniti, biti će zajednički korak poklisara vu Carigradu, koji će priobćiti porti namjeru vlasti, da preuzimaju vu ime sultanovo pacifikaciju Krete. Ovu će notifikaciju popratiti načelnim očitovanjem, da će su čuvati i uzdržati suverenitet sultanov ali Kreti podeliti podpuna autonomija. — To bi bilo ujedno povod, da se mobilizacija Turske ograniči samo na defenzivu i — zaprēči vsaki ofensivni korak proti Grčkoj.

Drugi korak učinile bi vlasti skupnom notifikacijom vu Ateni. — Ondi se imade predati ultimatum, kojim se pozivlje Grčka, da sa Krete opozove svoje čete (šerege) i brodovlje.

Na Kreti samoj nije došlo do novog sukoba. — Jedino se javlja, da su konzuli i admirali držali vu Kaneji sjednicu, dogovor i zaključili, da stave Suda — zaljev i dolinu između Akrotirija, Hallepe i Kaneeje pod zaštitu vlasti.

Admirali su tulikajše podpisali proglaš za okupaciju. — koji se imade denes dēliti.

Z A B A V A

„Ja neimam grieha.“

Ovo će se opet sad prigodom vuzmene sv. izpoviedi puno krat čuti. — »Kaj se bum spovedal, vkral nisam nikaj, zatukel nisam nikoga — ja neimam grieha.« Ove rieči je jednoć neki plebanus moral poslušati od niekog gospona u stanovitom društvu jedne kućne zabave. Dakako, da je taj gospon spadal med tako zvane »napredne« ili »prosvietljene«, to jest one, koji i pšenicu čuju rasti, — a kaj se pak drugog svietu tiče, to pak tak sve znadu, kak da su vsaki čas tu ili tam, kak već hoću; skrovnosti svete viere pako?

No, to se razme, da sve skupa nikaj nije, (jer katekizmuša neznaju) a jer su njihova diela takova, da bi im dragše bilo, kad nebi bilo na drugom svietu plaće za diela ovoga svieta, to oni onda taje sve, — tvrde da su bez grieha, jer nisu nikoga ubili niti nikaj vkrali i u obće onak frfrazju, kak je njim u prilog, a ne onak kak se stvar izbilja ima.

U tom anda društvu jedne kućne zabave na koju je bil i domaći gospodin ple-

banuš pozvani, — hotel je jedan prisutni »prosvietleni« mudrijaš svoju »naprednost« pokazati, pak ja govor svoj pomale dopeljal na sv. izpovied. Tum prilikom je gore navedene rieči:

»Zakaj bi se ja izpoviedal? Ja neimam grieha!« izrekel.

»Ja njim to vierujem« — odgovori plebanuš — »akoprem sv. Ivan onoga za lažljivca drži, koj se izdaje, da je bez grieha.«

»No vidiju« — veli na to »prosvietljenjak — Sv. Ivan onoga za lažca drži, koj se izdaje, da je bez grieha, a oni meni vieruju da nisam griehan, anda oni mene drže za nieku iznimku ili za tako zvanoga njihovoga svetca.«

»Za iznimku njih držim« — odgovori plebanuš, — ali za svetca ne, jer sveti se za svog življenja nikada nisu za ljude bez grieha držali.«

Sad je naprednjak vrlo znatizeljno špinčil vuha, za kakovu ga anda iznimku med vmetelnemi gospodin plebanuš drži? Brš čas dojde sad njegova učenost naprvo!

I gospodin plebanuš govori dalje: »Ima najme dvoje fele ljudih, koji negrieše.«

Naprednjak sve znatizeljnjiji, jer sad bu bezdvojbeno došla njegova učenost na red,

zepita hitro: »A koje su to dvie fele ljudih, koji negrieše?»

Ozbiljno, ali uljudno zaključil sada gosgodin plebanuš: »Dieca, koja još neznaju moć razuma rabiti i norci, koji su ga izgubili!«

Prevejani turčin.

Iz ozbiljnoga na veselo prejtji, je uvēk dobro, jer si čitatelj jedno i drugo bolje zapamti, pošto je pripoviesti laglje zapamtiti, ako su različite, nego ako su na jedno drvo. Stoga prelazim iz ozbiljne na šaljivu stvar.

Puno toga se čete o prevejanosti turskih činovnikah, kojom oni pronajdu tata ili u obće zločinca, isti najvišji dostojanstveniki imaju takovu prevejanu prevaru već u svojoj turskoj krvi, kak se to more u magjarskoj poviesti četi ona lopovska prevara, kojom je turski paša okolo godine 1678-e Tököly u Veliki Varadin obećanjima domamtil, onde ga u željezje zakoval i u Adrianopolis odvlekel. Izraven vloviti ga nije mogel, već prevarom, a prevare turčina nije sram.

Englezki konzul niekog varaša male Azije, je na rođen dan svoje kraljice veliku svečanost priredil, na koju su bili ondesnji

Dogodjaji na iztoku.

Vu Beču, 25. februara. Austro-Magjarski taborski brod »Satellit« izmenil je brod »Sebenico.« koji je bil pred Kandijom, ter je sada odplovil vu Kaneu. Brod »Stefania« odplovil je iz Kaneje vu Selino.

Vu Beču, 26. februara. Predlog o budućem uredjenju odnošaja na Kreti, što ga je podnio ruski minister grof Muravjev, — zadobil je odobrenje bečke i berlinske vlade ter će ga bez dvojbe primiti i vse ostale velevlasti. Predlog oslanja se temeljne točke, kaj ih je svojedobno grof Goluchovsky iznesel, ter sadržaje tri točke i to:

1. Velevlasti neka izjave manifestacijom svoju volju, da Kreta ostane u svezi turskoga carstva i pod suverenitetom sultanovim.

2. Velevlasti neka nakon privole zadovoljivane od porte izjave, da se ima na Kreti urediti obsežna autonomna vladavina.

3. Kad bude to včinjeno, neka velevlasti uprave na Grčku ultimatum s pozivom, da svoje brodovlje i šerege povuče natrag. Ako Grčka nebi zadovoljila ovomu pozivu, neka velevlasti provedu blokadu grčke obale.

Vu Beču, 27. februara. Sve vlasti pozvale su jučer vu Ateni vladu prešnim notama, da opozove šerege i brodovlje s Krete jer bi se inače morala upotrebiti sila. — Nijedna se vlast nije izključila od te akcije. Pokedhob se je pridružila i Englezka i Italija, mora se predmněvati, da jučer javljeni petrogradski communique, koji napada Englezku i Italiju, nije autentična vladina izjava, jer Rusija znajući za suglasnost svih vlastih, o kojoj je za stalno već bila obavještena, ne bi ovako postupala.

Vu Parizu, 26. februara. Novině »Journal des Debats« javljaju iz Londona: Ako Grčka ne prihvati najnoviji ultimatum, predložiti će Englezka evropskim kabinetima, da se naloži zapovjednicima sjedinjenoga brodovlja, neka službeno obavjeste pukovnika Vassosa, da će u slučaju, ako za tri dana neostavi Krete, sjedinjeno brodovlje otvoriti vatru i sfondati vse brodove, koji su dopeljali grčku vojsku iz Atene.

dostojanstveniki pozvani. Za posluživanje gostih pako je konzul ondešnje domaće sokače i druge dvoritelje za plaću pogodil, svi ovi pako izvanjski pogodjeni stali su pod nadzorom domačega sokače i druge dvoritelje za plaću pogodil, svi ovi pako izvanjski pogodjeni stali su pod nadzorom domačega i viernoga družinčeta Ahmeda. — po imenu je videti, da je to bil turčin. — ali kak se je konzul presenetil, kad je poslie svečanosti i poslie gostbe zeznal, da mu je sva srebernina pokradena.

On dade Ahmeda, koj je nad svim imal nadzor voditi, te mu reče: »Moja srebernina je pokradjena, ti si tal, jer tvojoj pazki je bile sve poviereno.« — Turčin je proti tomu protestiral i plaću svoju nekrivnju dokazival. Sve badava; konzul se je grozil, da ako za dvadeset i četiri nebude sva srebernina na svojem miestu, tak hoće Ahmeda sudu predati.

Ahmed si jedno malo premišljava, zatim reče: »Gospone ja nisam tat niti još nikada nikomu nikaj vkral, a još manje bi se podufal mojega gospona okraști, nego ako mi obećate, da ćete moje sve naredbe slediti, koje bum u to ime odredil, tak vam morem za stalno obećati, da bu za dvadeset i četiri sata sva pokradjena srebernina

Vu Ateni, 27. februara. Uzrujanost raste. Javno se mněnje izjavljuje za odpor do skrajnosti. Šeregi se množaju na tesalskoj granici.

Vu Ateni, 26. februara. Novine »Agence Havas« javljaju da će zapovjednici brodovlja izdati proglas glede razširenja okupacije s izjavom, da će strano brodovlje silom skršiti svako neprijateljstvo, koje bi se morti pojavilo.

Vu Ateni, 26. februara. Ovdí prevladjuje struja, koja želi odpór proti odluci velevlasti. Uvedenje autonomije na Kreti smatra se nedovoljnim rešenjem kretskoga pitanja, jer se drži, da će nazočnost turske vojske dati uvijek povoda za narušenje poredka.

Pokedhob Turska sabire na grčkoj medji veliku vojsku, pripravna je Grčka, da poduzme mjere, koje su moguće, odbiti vsaki napadaj turske vojske.

Vu Londonu, 26. februara. Vu donljoj orsačkoj hiži stavil je zastupnik Bruce pitanje na vladu, da li je istina, da je vu novembru 1895. jedna evropska velevlast stavila Velikoj Britaniji predlog, neka zajedno sa ostalim velevlastima predje Dardanele i vloviti sultana? Ako je, kaj je vlada, odgovorila na takov predlog? Državni tajnik Curzon odgovoril je, da englezkoj nije podnešen nikakov takov predlog. Bruce zapital je na dalje: da li je prema tomu neizpravna bila izjava Hanotauksova? Curson odgovoril je: Ne! Na mene je stavljen upit, da li je takov predlog podnešen, a ja sam odgovoril, da mi nije nikaj poznato, je li Hanotauks kaj spomenul glede dotičnoga predloga.

Vu Carigradu, 26. februara. Porta je umolila poslanike stranih velevlasti, neka joj stave na razpoloženje vojničke odjele, koji bi izpratili Muhamedance, koje su vu vsake fele krajevih Krete obkolili ustaši. Ovoj zamolbi neće se za vezda udovoljiti, jer su posade ratnog brodovlja i onako oslabljene.

— Kak iz Atene javljaju, kralj i njegova vlada odlučili su, da niti za jedan pedenj neuzmaknu i da i nadalje sljede svoju politiku, jer ih vu odporu podupire javno mněnje. — Kako će se na prema tome od-

na svom miestu ovde u ovom ormaru.« — Konzul pristane na sve!

Jednu uru kasnije dojde Ahmed sa jednim malim oslom, te zamoli, da mu se dozvoli, da toga maloga vuhaka u jednu sobu dovede, u kojoj su obloki zatvoreni i zastati.

Englezu se je to čudnovato vidlo. — ali kad je jedan krat obećal sve zvršiti, kaj turčin naloži, prilagodje se je i toj čudnovatoj odredbi, te poklankam bi u jednoj sobi dal sve obloke pozapreti i gustimi gunji zastreti tak, da je bila nutre podpuna tmica, dozvoli turčinu, da sad more svoga osleka nular dopeljati.

Kad je turčin svoga osleka u sobu dopeljal, dal je svu za svečanost, pri kojoj je srebernina vkradjena pogodjenu družinu skupiti se, te im svim skupa ovak progovori: »Poslušajte me! Moj oslek je osobito pametno živinče, koj je već više krat pomogel tate pronajti. Ako se ga tat dotekne ili kojim drugim načinom, ako statom u doticaj dojde, tak odmah pričme kričati. Ovoga osleka su najme dva lopova jednoč vkrala, pak su ga onda tak nemilosrdno tukli i naganjali na nošenje raznih vkradjenih stvarih, da on od onog vriemena ne samo da tate netrpi, nego jer je na dar Mohamedu

poru i prez Englezke ili bar proti njezinoj volji provesti blokada Grčke, na to valja pričekati. Kralj Gjuro telegrafiral je princu Walesu, da on nemre opozvati svojih šeregov s Krete. Blokada Krete već se provadja ter će za kratko vreme na otoku ponestati hrane. Za saveze evropskih velevlasti nastaju vezda vsikak dani velike kušnje.

KAJ JE NOVOGA?

Put Njegova Veličanstva kralja Franje Jožefa na rt Sv. Martina.

Kako javljaju bečke novine, sada je za stalno ustanovljeno, da će Nj. Veličanstvo odputovati iz Beča na rt sv. Martina, gde će se zadržati po prilici četiri tjedne.

Nadvojvoda Franjo Ferdinand od Austrije-Este.

Iz Algira pišuju iz okoline Nj. c. i kr. Visosti nadvojvode Franje Ferdinanda bečkim novinam, da je zdravje prejasnoga nadvojvode vanredno povoljno. Oporavljanje napreduje vrlo hitro, tak da će se Nj. Visost moći već početkom protuljetja povrnuti vu svoj zavičaj, ter se sada predbježno i ne misli na to, da bilo buduće zime potrebno, da nadvojvoda opet ide na jug, kak su to javile neke novine.

Prvlje rabin, — a vezda katolički plebanos.

Ovih danoh imali su Franjevci vu Gyöngyös-kom kloštru vu Magjarskoj vrlo zanimiva gosta. Pohodil je ih iz Rima dođući katolički svećenik dr. Besser, doista vrlo čuden čovjek. Besser je bil pred vnogo godina jeden od najfanatičnijih ortodoksnih rabinu vu Poljskoj, a zatim je prešel na katoličku vėru. Vu Rimu bil je zaredjen za svećenika, a vezda je plebanos vu cipskom okružju. On razme vnogo jezikov, a vanredno je dober poznavalac T a l m u d a i iztočnih jezikalh.

Put taborskoga broda krstaša Franjo Jožef I.

Torpedo krstaš brod »Car Franjo Jožef I.«, koji se nahadja na putovanju vu

posvećen, ima od Allaha tu moć, da svakoga tata već pozna, ako ga samo vidi, ili ako se ga končemar dotekne. Mi hoćemo sada svi mimo njega iti i svaki ga mora za rep prijeti i stiha malo potegnuti. Čim se ga on dotekne, koj je sreberninu ovde pokral, bude oslek odmah pričel kričati. I sad prosim gospodina konzula, da on prjeme, ja dojdem za njim i tak po redu ostali za menom.«

I sad povorka (prošecija) pričme. Konzul prvi obide u sredini temne sobe stojećega osleka te kad okolo iduć mu dojde k zadnjoj strani tiela, prime ga i stiha potegne za rep za tim otide dalje, Ahmed mu sledi a svi ostaji po redu za Ahmedom. Ali oslek je tiho — i već su svi svoj obhod zgotovili, oslekov i A. još nije bilo čuti.

»To je ipak čudnovato« — veli Ahmed — »moguć da tat niti nije med nami?« Zatim zapove zastore iz oblokov pojemat, a kad je u sobi onda svetlo nastalo, zapove:

»Ruke u višak!« Svi ruke u vis dignu, samo debeli sokač Jussoff nije pri tom bil tak fleten kak ostali; a kad je teda negda i on svoje zdigel, pričel je oslek kričati, — (jer ga je potajno, polag ztojeći Ahmed, za vuhu včeknul).

Kitaj i vozi onamo novoimenovanoga austro-magjarskoga poslanika za Peking baruna Czikanna kak i osoblje poslanstva, putovati će pet mjeseci, dok se povrne u domovinu. Samo put vu Kitaj iznosi 10.000 pomorskih milja. Pri tom će još brod samo nekoje luke teknuti, da nakladne vugljena. Sredinom majuš prispeli će poslanik vu pratnji pomorskih častnikah vu Peking, gde bude svetčani doček. Torpedo-krstar »Panter«, koji se nahadja vu Cifu, pratiti će do Pekinga »Franju Jožefa«. Vu augustu će taj isti parobrod nazočen velikim ljetnim vježbama mornarice, koje se spremaju vu južnoj Dalmaciji vu zaočnosti carevoj.

Javni dugovi Evrope.

»L' Economiste Europeen« daje na znanje nekoje komparativne podatke, o dugovima evropskih državah. Franczka je na prvom mjestu. I ona ima 26 milijarda konsolidovanoga državnoga duga, a ako se pribroji i viseći dug, ima vu vsem 31 milijardu duga. Ovaj dug je skorom dvostruko vekši nego dug ostalih velikih evropskih država.

Englezka ima 16 milijarda duga, a Njemačka 14 i 1/2 i toliko i Rusija; Austro-Magjarska i Italija po 13 milijarda; Španija 6 milijarda; a mala Portugalska 3 milijarde 740 milijuna. Na stanovnike prema broju istih otpada vu Franczkoj na jednoga stanovnika 815 franaka državnoga duga, vu Portugalskoj 794 franaka, vu Holandiji 484 franaka, vu Italiji 419, vu Englezkoj 415, vu Belgiji 346, vu Španiji 338, vu Grčkoj 334, vu Austro-Magjarskoj 312, vu Njemačkoj 295, vu Rumunjskoj 233, vu Rusiji 161, vu Danskoj 110, vu Bugarskoj 65 franaka.

Grčka vojska.

Kopnena grčka vojska puno je slabeša nego njezina mornarica. Grčka ima 69 taborskih ladjah, koje imadu skupa 27.493 tona (1 tona = 1000 kilogramov). Osoblje mornarice sastoji od dva admirala, 587 podčastnika i 1643 mornara. Vu mirno doba ima Grčka 10 pješackih regimentah sa zajedno 28 bataljuna, vsaki 406 momakah; 8 lovačkih bataljuna po 443 momka, tri konjaničke regimente vsaka po 128 momaka i

»Ov je tat!« — zavikne Ahmed na sokača prstom pokazavši — »Ono gledite, njegove ruke su biele, njegovo srđce je črno.«

Sad se je i konzul osviedočil, da su sviuh osim Jussuffa, ruke začrnjene, samo sokačeve su bile čiste. A kak je to tak došlo? — Posve jednostavno! — Prefrigani Ahmed je oslekovog repa sadjami počrnil tak, da tko ga se je goder doteknul, svaki se je i začrnil. Jussuff sokač, koj je izbilja sreberninu pokral, kad je čul kakovu moć ima oslek od Allaha, bojal se ga je doteknuti, kaj mu je u temnoj sobi bilo lahko neučiniti, za da ga sveznajuć oslek svojim pri dodiru kričanjem »kakti tata neprepove, i zato su mu ruke čiste ostale, kaj kad bi Ahmed pri u vis dizanju istih bil opazil, odmah je videl tko se nije ufal sveznajućega osleka doteknuti, pak je zato, spazivši čiste ruke sokačeve, vćeknul potajno osleka za vuho, a ov je odmah pričel kričati kak da tobož pozna tata.

Em. Kollay.

100 konja, 3 topničke (kanonirske) regimente sa 11 poljskih baterija po 6 kanonov i 132 momka sa 64 konja i 9 gorskih baterija sa 6 kanonov i 48 konja (ukupno 120 kanonov i 66 kola za prevažanje hrane). I genijsku regimentu od dva bataljuna sa 4 kompanije po 119, jednu brzozjavnu kompaniju i jednu vatrogasnu kompaniju, ter po 1 trainsku i zdravstvenu kompaniju; 16 odjela zandara, kojih ima 3086, zvum toga redarstvena (policajna) kompanija. Dok bi vse ove šerege (čete) mobilizovale, trebalo bi 8 do 10 tjednov.

Srbska vojska.

Srbske novine »Uskok« donasaju brojni pregled srbske vojske. — Redovna vojska: 121.900 boraca, i to pješakov (20 regimentov po 4000), 80.000 momaka, dopunih bataljuna (po 1000) 20.000; vsega pješackih boraca 100.000; konjiče: 27 eskadrona 4580; topništva: 12.000; inžinerije: 4100; saniteta 5 bojničkih šeregov 1200.

Nekaj za kratek čas.

Zabava veselim i batrivenje žalostnim. Priredil Glád Ferencz školnik. Izdanje tiskare Fischel Filipa (Strausz Šandora),

— cěna 40 kr. —

Vu maloju ovoj knjižici sabrano je vnogo šale i dosjetke, pak se za fal cěnu, kaj košta, more vsakomu osobito preporučiti.

Knjizara i štamparija

Strausz Šandora

Čakovec.

Domaće popevke.

Pesem od Medjimurja.

Medjimurje slavno, kak si lépo ravno!
Lépo i gjungjeno s cvetjem nakinčeno.

Iz dvemi vodami jesi obkoljeno
Tak, kak lépi cvetnjak, tak si ograjeno.

Mimo tebe teče Mura ino Drava
A zemlja ti plodnost, vugodnost podava.

Trgovina teče v tvojoj domovini.
S kojom se pomažu medjimurski sini.

Zato hiže zidaš, i to pravo imaš,
Da se vu tom malom i to skonce štimaš.

Školaju se vnogi ljudi; žnjih postanu,
Koji pri orsagu odgovorit znadu.

Nekaj jesu fratri, nekaj kapucini,
Vu svem su priložni medjimurski sini.

Nekoji pak sabljom, oružjom svog kralja,
Tak posluže lépo, da jim malo para.

Zlato, srebro nose i zlatom se pasu,
Kakti oficiri zmozne konje jašu.

Vu nekoji glavi čudna muha leče,
»d česa mi se skorom govoriti neče.

Gde je ona sloga, koja bila predi?
Kako su živeli naših otcov dedi.

Ve se po tri, štiri brati žene friško;
Budi Ivan, Mato, jeli kakov Miško.

Na tri, štiri strani mahom se deliju,
Kaj je otec spravil, v pravde potrošiju.

Vjutro rano stane, plota prešarcava,
Jeli je od negda ova meja prava?

Či pak kakvu malu falingicu najde,
Dene čohu nase, vu Čakovec ide.

Zeme putra, maslo, ili kakvo pišće,
Vu Čakovec dojde, fiškaljuša išće.

Medjimurje lépo svega dosta ima,
Se sam grof Festetics s Medjimurjom štima.

Nekaj za kratek čas.

Jednaki položaj.

On: »Ljubezna Mariška, daj mi denes
jeden poljubac (kušec), i samo jeden.«

Ona: »Ja se neufam, ar nisam još nigdar
kušnula mužkarca.«

On: »Oh niti ja, to ti se mogu zakleti!«

Zapreka.

A: »Kak vidim, ti si Pišta, još sam.
Ja sam doduše misli, da si se već zdavnja
oženil.«

Pišta: »Nisem, brate! Od samih zarukov
nije došlo do ženitbe.«

Obrisač.

Frajlica (gospoin, koji joj se istom predstavil): »Kaj, vi se anda zovete Major?
Drago mi je! Meni je baš jenkrat povedala
védovica, da pojdem zamuz za muža, koj
se bude zval Major.«

Gospon: »Moguće, ali ona je sigurno
mislila na drugog Majora.«

Ovak ili onak.

Mužek (pri fiškaljušu): »Prosim ih, gospon
fiškaljuš, naj mi prav rečeju, jeli bumov
pravdu zgubili?»

Fiškal: »Ej, moj dragi, stvar vam stoji
ovak: Ako imate malo penez, onda je proces
hitro izgubljen, ako ih imate dosta,
onda more više ljet trajati, dok bude
proces zgubljen.«

Glád Ferencz.

LOTERIJA Buda 27-ga februara 1897.
79 55 36 69 61

Gabona árak. — Ciena žitka.

I m.-mársa.	I m.-cent.	frttól	frlig
Buza	Pšenica	7.50	—
Zab	Zob	5.30	—
Rozs	Mrž	5.50	— 6.00
Kukoricza ó	Kuruza stara	4.20	—
» » uj	» nova	4.10	—
Árpa	Ječmen	4.50	—
Fehér bab uj	Grah beli	5.50	—
Sárga » »	» zuti	4.50	—
Vegyes » »	» změšan	4.00	—
Lenmag	Len	7.50	—
Bükköny	Grahorka	4.50	—

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Glavni suradnik

GLAD FERENCZ.

Nyilttér.*

E rovat alatt közléteikért sem adaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Hamisított fekete selyem. Égösszünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás rögtön kiderül! Mert míg a valódi s jól festett selyem az élegetésnél nyomlan összepöröködik és csakhamar kiadzik, maga után esekély barna hamut hagyván; addig a hamisított selyem, (mely zstros színi-szállonás lesz és könnyen törik) lassan tovább ég, (mint hogy rost-szállai a festanyagtól felitettten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pöröködik, csak megérül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítvány nem. — **Henneberg G.** (es. és k. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben,** házhoz szállítva postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyhöz való akár egész vegeket valódi selyem szövetből. Széjébe címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

A legmagasabb díjjal kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15—20% citrátban oldható foszforsavtartalommal és 85—100% porfinomsággal.

Felülmulthatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatásu az összes gummaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya: tekintettel hatásának tartósságára, felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért **szavatosságot** vállalunk, netaláni hiányt megtérítünk. Arajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgál,

a csehországi Thomasművek prágai foszfátliszt eladási-irodájának vezérképviseletége a magyar korona orsz. területén

654 4—15

Kalmár Vilmos

Budapest, Erzsébet-körút 34.

Hirdetések.

Eladó zongora.

Egy jó karban levő

zongora

azonnal eladó.

Bővebbet

Löbl Mór és fiánál

deszkakereskedő

és az 1-ső gráci sörfőzde r. t. raktára
697 **Csáktornyan.** 3—3

Ölfa eladás.

Szép száraz bükkhasábfa
waggononkint (100 mm. 5 öl)

52 friért kapható

bérmertve a csáktornyai vasutállomásra
szállítva.

Megrendelések az „Uradalmi
főbérnökség” czimére. Alsó-
Lendyára intézendők. 3—3

Legkedvesebb emléki

Meglepő ujdonság! Rendkívüli találmány!

Fényképek különféle alakban való nagyobbitása eddig még soha el nem ért tökéletességgel és olcsó árban.

Monochrome

arczképek.

A képeket új módszer
vészkek által készített-
el és teljes hasonla-

szertint, gyakorlott mű-
jük, nem halványodnak
tosság biztosittatik.

Csoportképekről egyes személyek képei is nagyobbitatnak, ugyszintén több (két-öt), különálló kép is csoportosítható.

Meg nem felelő képek visszavétnek és ujonnan készíttetnek.

Mintaképek megtekinthetők és bővebb felvilágosítás nyerhető

az első **M. Frankfurti monochrome-, olaj-, aquarell- és opál-képek**

csáktornyai képviselőségénél:

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedésében.

Legalkalmasabb ajándéki

Hiradás!

Alólírott Tiszttség által közhírré tétetik, miszerint a következő vásárhelypénzszedések, árverés után

1897. április 7-én délelőtt 9 órakor

a gazdasági irodának három évre a legtöbbet ígérőnek bérbé adatnak:

1. V.-Szt.-György.
2. Dekánovecz.
3. Szt.-Rökus.
4. Szt.-Kereszt.
5. Szt.-Ilona.

Az árverezni szándékozók bánatpénzzel ellátva tisztelttel meghívatnak.

707 1—3

Az Uradalmi Tiszttség.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Kézen hirtelenes, hirtelenes elhullat az idő megfáradtságnak, mert már több mint 27 év óta megfáradt, fájdalomcsillapító bedörzsi-lesztent alkalmazták kőszepényei, csomók, társzéggyálatásai és meg-haladások és az orvosok által bebizonyították is mindig gyakorlatban használták. A valódi Horgony-Pain-Expeller, Gyakorta Horgony-Pain-Expeller, melynek egy határozatlan sém kéltene hányozni. 40 kros. 70 kros. 1 fr. üvegbenként árban megfáradt minden gyógy-szerkezettel készíthető van. Forráskút: Török József Horgony-Pain-Expeller Budapest. Bevezetés alkalmával igen sok orvosok legyünk, mert több kőszepények utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzésével kell mint nem valódi utásmintákkal vissza. RICHTER F. AD. és társa. 65 és 66 ker. útféri szállók. BUDAPEST.

